

*άγγελοβλέπω ἀόρ. ἀντζελόδα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. βλέπω.

Ταράσσομαι, ἔξισταμαι ἐκ φόβου βλέπων φαντάσματα: Ἐν τὸν θωρεῖς ποῦ ἀτζελόδεν; Ἀντζελόδες, φτωθέ, λαλῶπως (Ισως). Συνών. ἀγγελοθωρῷάς ω, ἀγγελοσκιάζομαι (Ιδ. ἀγγελοσκιάζω 1 β). Πρ. ἀγγελοθωρῷ 2.

ἀγγελογραμμένος ἐπίθ. Σαλαμ. κ. ἀ. ἀγιλογραμμένους Σάμ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ γραμμένος μετοχ. τοῦ ρ. γράφω.

I) Ὡραῖος, εὐειδῆς (ώς ὁ ζωγραφισμένος ἄγγελος), συνήθως τὸ θηλ. Σάμ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

II) Ὁ πνέων τὰ λοίσθια, ἐτοιμοθάνατος (ὁ καταγεγραμμένος οίονει ὑπὸ τοῦ ψυχοπομποῦ ἄγγέλου εἰς τὸν κατάλογον τῶν μελλοθανάτων) Σαλαμ.: Εἴναι ἀγγελογραμμένος.

ἀγγελοδιάβασι ἡ, (I) ἀμάρτ. ἀγιλονδιάβασ' Σαμοθρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ διάβασι (I).

Ἡ διάβασις, τὸ πέρασμα τοῦ ἄγγέλου τοῦ θανάτου διά τινος μέρους: Ἀπόψι ἔνι ἀγιλονδιάβασ', γιατὶ πέθαν γένεις ἀθυπονος (ένας ἀνθρωπος).

ἀγγελοδιάβασι ἡ, (II) Θράκ. ἀγιλονδιάβασ' Θράκ. (Καλλίπ.) ἀγιλονδιάβασ' Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ διάβασι (II).

Παράκλησις πρὸς τὸν ψυχοπομπὸν ἄγγελον ἀναγινωσκομένη ὑπὸ τοῦ ιερέως παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ψυχορραγοῦντος ἥ μετὰ τὸν θάνατον καὶ ἐνταφιασμὸν ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἐσπέρας ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἵνα ὁ ἄγγελος δειχθῇ εὑμενῆς.

ἀγγελοζωγραφισμένος ἐπίθ. Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ζωγραφισμένος μετοχ. τοῦ ρ. ζωγραφίζω.

Ωραῖος ὡς ἄγγελος ζωγραφισμένος: Ἄσμ.

Ἐχει μ-μάτια ζαχαρένια, | μάονλα τρανταφυλλένια
ἔχει μύτι κοντυλένη, | ἀγγελοζωγραφισμένη

Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοζωγραφιστὸς ἐπίθ. Νίσυρ. Παξ. Τῆλ. κ. ἀ. ἀγγελοζωγραφιστὸς Παξ. ἀγελοζωγράφιστος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ἐπιθ. ζωγραφιστὸς. Τὸ ἀγελοζωγράφιστος καὶ παρ' Ἐρωτοκρ. Πρ. Β στ. 607 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «περνῶντας μάν ταχυτερινὴ θωρεῖ μιάν πλουμισμένη, | μάν ἀγγελοζωγράφιστη φοδοπεριχυμένη».

Ο ὁν ὅμοιος πρὸς ἄγγελον ζωγραφισμένον, ἦτοι εὐειδῆς, ωραῖος ἔνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Σηκώθηκα τὸ καημένο μάν αὐγὴ μὲ τὸ καλὸ
κ' εἰς τὸν κάμπο κατεβαίνω κόρη νά βρω νά χαρῶ,
βρίσκω μία ἀγγελούδια κ' ἡτανε μισουριχτή
κ' ἡτανε μάκρη μέσα ἀγγελοζωγραφιστή

Νίσυρ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοθωρῆμα τό, ἀμάρτ. ἀντζελοθωρῆμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοθωρῆμα.

Τὸ βλέπειν τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου, ψυχορραγία. Συνών. ἀγγελοθωρῆμα I, ἀγγελοθωρῆμα σμα, ἀγγελομάχημα, ἀγγελομαχητό, ἀγγελόσκιασμα 1, ἀγγελοφόρεμα.

ἀγγελοθωρῆμα ἡ, Σίφν. ἀντζελοθωρῆμα Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ θωρῆμα.

I) Τὸ βλέπειν τὴν θωριὰν τοῦ ἄγγέλου τοῦ θανάτου κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς, ψυχορραγία (διὰ τὴν γένεσιν τῆς σημ. ἐπέδρασε καὶ τὸ ἄγγελοθωρῆμα περ.). Σίφν. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀγγελοθωρῆμα. II) Θωριά, μορφὴ ὡς τοῦ ἄγγέλου, ἦτοι ωραία Κύπρ.: Ἀ, δέ τον, εἰντ' ἀντζελοθωρῆμαν ἔπαμεν τώρᾳ!

ἀγγελοθωρῆμα ἡ, ἀμάρτ. ἀντζελοθωρῆμα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελοθωρῆμα.

Ταράσσομαι ὑπὸ φόβου ἥ συγκινήσεως ἐκ τῆς θέας προσώπου τινὸς ὡς ἐάν βλέπω τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου: Εἶδεν τὴν λεάμερην τοῖαι ἀντζελοθωρῆμασεν (λεάμερη ἀντὶ λεγάμενη εὐφημητ. = ἐρωμένη). Εἶδεν τὸν ἀφέντην τον τοῦ ἔμενεν ἀντζελοθωρῆμασμένος (ένεος, ἐμβρόντητος). Συνών. Ιδ. ἐν λ. *ἀγγελοβλέπω.

ἀγγελοθωρῆμα σμα τό, ἀμάρτ. ἀγελοθωρῆμα σμα Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά. ἀντζελοθωρῆμασμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοθωρῆμα.

Τὸ βλέπειν τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου, ψυχορραγία ἐνθ' ἀν.: Ὁ ἄρρωστος ἀρχισε τ' ἀγελοθωρῆμασμα Ἐρμούπ. || Φρ. Τοῦ ὁμε ἀγελοθωρῆμασμα (ἐπὶ ἀνθρώπου, ὅστις μόνος ὧν χειρονομεῖ καὶ μονολογεῖ, ὡς ὁ πνέων τὰ λοίσθια κάμνει ἐνίστε τοιαύτας μηχανικὰς κινήσεις τῶν χειλέων καὶ τῶν χειρῶν ὡσεὶ ὄμιλῶν) αὐτόθ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀγγελοθωρῆμα.

ἀγγελοθωρῆμα σμα ἐπίθ. θηλ. ΑΠαπαδιαμ. Τὰ μετὰ θάνατ. 92.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ θωρῆμα καὶ τῆς παραγωγῆς καταλ.-οῦσα, περὶ ἣς ίδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 182.

Ἡ ἔχουσα ὅψιν ἄγγέλου, ωραία, εὐειδῆς: «Ἐν χαριτωμένον πλάσμα, ξανθήν, γαλανόμορφον καὶ ἀγγελοθωρῆμασμαν». Συνών. ἀγγελοβλεποῦσα, ἀγγελομματοῦσα. Πρ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοθωρῆμα Κύθηρ. Κυκλ. (Σίφν. κ. ἀ.) ἀγελοθωρῆμα Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Κυκλ. ἀντζελοθωρῆμα Χίος Μέσ. ἀγγελοθωρῆμα Πελοπν. (Λακεδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. θωρῆμα. Διὰ τὸ φ τοῦ ἄγγελοφωρᾶ περ. τὰ ὅμοια θηκάρι - φηκάρι, θυλάκι - φυλάκι, θηλυκός - φηλυκός κττ.

I) Βλέπω τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς, πνέω τὰ λοίσθια, ψυχορραγία Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Κυκλ. (Κύθηρ. Σίφν. κ. ἀ.) Κύπρ. Πελοπν. (Λακεδ.): Ἀγελοθωρῆμα τὰ μάτια τον Κεφαλλ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀγγελεύω 3. 2) Βλέπω φάσματα διαβόλων, δαιμόνια Κύπρ.: Ἀντζελοθωρεῖς δξα ἐλαώθης; (βλέπεις διαβόλους ἥ ἐσεληνιάσθης; πρὸς τὸν καταλαμβανό μενον ὑπὸ σφοδροῦ ψυχικοῦ πάθους, παραφορᾶς,

παροξυσμού κττ.) Πβ. *άγγελοβλέπω. 3) Βλέπω τὴν ἐρωμένην μου, ἡ ὅποια κατὰ τὴν ώραιότητα είναι ὁμοία πρὸς ἄγγελον GHatzidakis "Άγγελος und Verwandtes 1.

άγγελοκαμαρωμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγελοκαμαρωμένος Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ καμαρωμένος μετοχ. τοῦ ρ. καμαρώνω.

'Ο ως ἄγγελος ώραιος, τὸν δόπον διὰ τοῦτο καμαρώνουν οἱ ἄλλοι: Ἀγελοκαμαρωμένο παιδάκι. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

άγγελοκάμωμα τό, ἀμάρτ. ἀγελοκάμωμα Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ κάμωμα.

Πλάσμα, δημιούργημα ἀγγελικὸν καὶ ἔχον διὰ τοῦτο ἔκτακτον καλλονήν, ἐπὶ ἀνθρώπου: Μὰν δμορφὶα τοῦ παιδοῦ, εἰδ' ἀγελοκάμωμά 'τον εὐτό! οἱ ἀγέλοι θαρρεῖ κάνεις πῶς τοῦ χοννε καμωμένο, δὲ μοιάζει κάματος ἀνθρώπῳ (κάματος = ἔργον).

άγγελοκαμωμένος ἐπίθ. Αθῆν. Α. Ρουμελ. (Σωζόπολ.) Εῦβ. Ρόδ. Τήλ. κ.ά. ἀγελοκαμωμένος Κεφαλλ. Κρήτ. Νάξ. ('Απύρανθ.) κ.ά. ἀγγιλουκαμουμένους Θεσσ. Μακεδ. (Καταφύγ.) κ.ά. ἀγιλουκαμουμένους Θράκ. (ΑΙν.) Σάμ. κ.ά. ἀγγελοκαμωμένος Παξ. ἀντζελοκαμωμένος Εῦβ. Κάλυμν. Μεγίστ. κ.ά.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ καμωμένος μετοχ. τοῦ ρ. κάνω. Εἰς τὸ ἀγγελοκαμωμένος ἀπεβλήθη τὸ μ κατ' ἀνομ.

'Ο καμωμένος, ἥτοι δ πλασμένος ως ἄγγελος, δ ώραιος εἰς τὴν μορφὴν καὶ εἰς τὴν σωματικὴν ἐν γένει παράστασιν ἐνθ' ἀν.: 'Εδὰ 'φτὸς εἰν' ἀγελοκαμωμένος 'Απύρανθ. || Ἀσμ.

Πρῶτα θὰ φάγ τὰ μάτια μου τ' ἀντζελοκαμωμένα,
ὕστερις τὰ φρυνόδατα μου τὰ καμπανογραμμένα
(ἀντζελοκαμωμένα μάτια=ώραια ως τοῦ ἄγγελου. καμπανογραμμένα=καμπύλα, τοξοειδῆ) Εῦβ.

'Αγελοκαμωμένη μου, ποιὰ βρύσι σὲ ποτίζει
καὶ στέκεις πάδα δροσερὴ καὶ ἀνθεῖς καὶ λουλουδίζεις;
'Απύρανθ.

Καρ' δένους εἰν' οὐν ἀραβᾶς, τριχούλλα ἀσημένια,
καὶ τὰ βουνδάκια ποῦ τραυοῦν ἀγιλουκαμουμένα
(καρυδένια είναι ἡ ἄμαξα, οἱ τροχοὶ ἀσημένιοι καὶ τὰ βόδια ἔξαισίας μορφῆς. Πβ. ἄγγελος Β 2 β) ΑΙν.

'Άγγελοκαμωμένη μου, σγουροξανθομαλλοῦσα
'Αθῆν.

Κ' ἐγὼ παίρω δμορφα κορμὶα τ' ἀγελοκαμωμένα
Κεφαλλ.

Ἐίμαι ψηλός, είμαι λυγνός καὶ ἀγγελοκαμωμένος
Ρόδ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

άγγελοκάμωτος ἐπίθ. Αθῆν. Δαρδαν. Ηπ. Πελοπν. (Αἴγ.) κ.ά. ἀγελοκάμωτος Κεφαλλ. Κρήτ. Νάξ. ('Απύρανθ.) ἀγελοκάμωτος Κύθν.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. κάνω.

'Ο πλασμένος ως ἄγγελος κατὰ τὴν μορφὴν καὶ τὴν σωματικὴν ἐν γένει παράστασιν, δὲ ἔχων κάλλος ἀγγελικόν,

εὐειδής, ώραιος ἐνθ' ἀν.: 'Άγγελοκάμωτο παιδάκι 'Αθῆν. 'Οχον μὲν δμορφὶα τοῦ κωπέλλας, ἀγελοκάμωτη θαρρεῖς πῶς είναι! 'Απύρανθ. || Ἀσμ.

Κορίτσ' ἀγγελοκάμωτο κ' ἐρωτοπληγωμένο
'ς τὸ παραθύρι τοῦ γιαλοῦ ἐγλυκοτραγουδοῦσε
Ηπ.

Κυρά μ' ἀγγελοκάμωτη, κορμάκι ζαχαρένιο,
γιατί βαστᾶς τέτοι' ἀπογὰ 'ς ἐμένα τὸν καημένο;
Δαρδαν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

άγγελοκατεβασμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγελοκατεβασμένος Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ κατεβασμένος μετοχ. τοῦ ρ. κατεβάζω.

'Ο οίονεὶ ἐκ τῶν ἀγγέλων εἰς τὴν γῆν κατελθὼν καὶ διὰ τοῦτο ών δμοιος ἀγρέλω, εὐειδής, ώραιος. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

άγγελοκατέβατος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγελοκατέβατος Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. κατεβαίνω.

'Άγγελοκατεβασμένος, δ ίδ.: Εἴδα 'μορφὶα τ' ἀθρώπου 'τον εὐτή, θαρρεῖ κάνεις πῶς είναι ἀγελοκατέβατος! Κι ἀγελοκατέβατη 'νά ται κάμημά, θὰ τοσ' εὔρουντε ἐκατὸ κουσούρια (ἐλαττώματα). Πβ. οὐρανοκατέβατος. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

άγγελοκόβω Ανδρ. Θράκ. (Σκοπ. Σηλυβρ.) Κωνπλ. κ.ά. ἀγελοκόβω Κύθν. Νάξ. ('Απύρανθ. Φιλότ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. κόβω.

1) Διὰ φωνῶν καὶ κλαυθμῶν καὶ θορυβωδῶν ἐν γένει κινήσεων ἀπομακρύνω τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου ἐμποδίζων οὗτο τὸν μελλοθάνατον νὰ παραδώσῃ τὴν ψυχήν του καὶ παρατείνων τὴν ἀγωνίαν του μέχρι τῆς μετὰ ώρας καὶ ἡμέρας ἐπανόδου τοῦ ψυχοπομποῦ ἄγγέλου 'Ανδρ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Κύθν. Κωνπλ. Νάξ. ('Απύρανθ. Φιλότ.) κ.ά.: Μήν τῆς μαλῆς νὰ μὴν τὴν ἀγγελοκόψης 'Ανδρ. Τὸν ἄγγελόκοψαν κ' ἔζησε ἄλλες δυὸς μέρες Κωνπλ. 'Εχτὲ βράδ' ἐψυχομάχειε, μ' ἀγελοκόψαν το γαὶ ἀκόμα νὰ ξεψυχήσῃ 'Απύρανθ. Μή δοῦ δώσης νερό, γιατὶ τὸν ἀγελοκόψεις Φιλότ. 'Άγγελοκόπηκε δὲ ἀρρωστος Σηλυβρ. 'Αγελοκομένο τὸν ἔχουν τὸν ἔρημο καὶ δὲν παραδώνει (δηλ. τὴν ψυχήν του) 'Απύρανθ. 'Αγελοκομένη τὴν ἔχουν ἀπὸ χτε βράδυ καὶ τυραγνεύεται αὐτόθ. || Φρ. Ποῦ νὰ ἀγελοκόψειο! (νὰ βασανίζεσαι ψυχορραγῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον. 'Αρά) Φιλότ. Συνών. ἀγγελοκόπηας (δι' δ ίδ. ἀγγελοσκηάζω 4). 2) 'Αφαιρῶ τὴν ψυχὴν διὰ βιαίου πλήγματος, ἐπιφέρω αἰφνίδιον θάνατον Θράκ. (Σκοπ.): Φρ. Νὰ σὲ ἀγγελοκόψῃ! (ένν. ὁ Χάρως. 'Αρά).

άγγελοκομμα τό, Θράκ. (Σηλυβρ. Σκοπ.) κ.ά. ἀγελοκομμα Κύθν. Νάξ. ('Απύρανθ.) κ.ά.

'Εκ τοῦ ρ. ἀγγελοκόβω.

'Η διὰ φωνῶν καὶ κλαυθμῶν τῶν οἰκείων καὶ παντὸς ἐν γένει θορύβου κώλυσις τοῦ ψυχορραγοῦντος νὰ παραδώσῃ τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου, δστις διακοπτόμενος εἰς τὸ ἔργον του ἀποχωρεῖ καὶ ἐπανέρχεται μετὰ ώρας ἡ ἡμέρας, οὗτο δὲ παρατείνεται ἡ ἀγωνία τοῦ ἑτοιμοθανάτου ἐνθ' ἀν.: Τ' ἀγγελοκόμμα δὲν είναι καλὸ Σηλυβρ. 'Ἄσ ηξερεν ἐδὰ κάνεις κ' εὐτὸ τὸ ἀγγελόκομμα

